

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช

แผนบริหาร ความเสี่ยงการทุจริต

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

จัดทำโดย

ฝ่ายนิติการ

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ส่วนที่ ๑ วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่ บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณี ที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น ที่ไม่มี การนำเครื่องมือ ประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็น มาตรการ ป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ส่วนที่ ๒ การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนการปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มการปฏิบัติงานตามหลักภาระงาน ปกติของ การเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติ ที่มีการรับรู้ และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายใน จะเป็นลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

ส่วนที่ ๓ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุม ภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

ส่วนที่ ๔ การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

เกณฑ์สำหรับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ
- ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

เกณฑ์กำหนดระดับโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดความเสี่ยง

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับ	ผลกระทบที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
4	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
3	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
2	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
1	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนาน ๆ ครั้ง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ × ๑ = ๕)	สูง (๕ × ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ × ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ × ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ × ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ × ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ × ๒ = ๘)	สูง (๔ × ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ × ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ × ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ × ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ × ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ × ๓ = ๙)	สูง (๓ × ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ × ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ × ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ × ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ × ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ × ๔ = ๘)	สูง (๒ × ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ × ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ × ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ × ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ × ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ × ๕ = ๕)

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต และกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยง

- ☐ ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
- ☐ ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ☐ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ชื่อกระบวนการงาน/โครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	กระบวนการงาน/โครงการที่มีความเสี่ยง	ประเด็นความเสี่ยง
<u>ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ของทางราชการ</u>		
๑	การขอใช้ป้ายประชาสัมพันธ์	การเรียกรับผลประโยชน์ในการอนุมัติให้สามารถติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ได้
<u>ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่</u>		
๑	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในงานส่วนตัว	ใช้อำนาจเพื่อเรียกรับผลประโยชน์เพื่อนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์แก่บุคคลภายนอก เช่น การใช้รถยนต์ของราชการเพื่อบุคคลภายนอก
๒	การประเมินเลื่อนระดับ	การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการประเมินการเลื่อนระดับ
<u>ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ</u>		
๑	กระบวนการจัดซื้อ จัดจ้าง	การรับเงินหรือผลประโยชน์เพื่อเอื้อให้เกิด การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับเอกชนรายใดรายหนึ่ง

ขั้นตอนที่ ๒ การประเมินความระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	กระบวนการ/โครงการที่มีความเสี่ยง	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๑	การขอใช้ป้ายประชาสัมพันธ์	การเรียกร้องผลประโยชน์ในการอนุมัติให้สามารถติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ได้	๑	๔	๔	ต่ำ
๒	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในงานส่วนตัว	ใช้อำนาจเพื่อเรียกร้องผลประโยชน์เพื่อนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์แก่บุคคลภายนอก เช่น การใช้รถยนต์ของราชการเพื่อบุคคลภายนอก	๒	๕	๑๐	สูง
๓	การประเมินเลื่อนระดับ	การเรียกร้องเงินเพื่อแลกกับการประเมินการเลื่อนระดับ	๑	๕	๕	ปานกลาง
๔	กระบวนการจัดซื้อ จัดจ้าง	การรับเงินหรือผลประโยชน์เพื่อเอื้อให้เกิด การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับเอกชนรายใดรายหนึ่ง	๑	๕	๕	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ด้านการพิจารณาการอนุมัติ อนุญาต ของทางราชการ						
ลำดับ	กระบวนการ/โครงการที่มีความเสี่ยง	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑	การขอใช้ป้ายประชาสัมพันธ์	การเรียกร้องผลประโยชน์ในการอนุมัติให้สามารถติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ได้	ต่ำ	- มีการประกาศขั้นตอนการขอใช้ป้ายประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน - มีรายงานการสถิติการขอใช้ป้ายประชาสัมพันธ์	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	สำนักปลัดฯ
ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่						
๒	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในงานส่วนตัว	ใช้อำนาจเพื่อเรียกรับผลประโยชน์เพื่อนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์แก่บุคคลภายนอก เช่น การใช้รถยนต์ของราชการเพื่อบุคคลภายนอก	สูง	- ผู้บังคับบัญชาต้องสอดส่องตรวจตราการขอใช้รถราชการส่วนกลางเป็นประจำ - เสนอผู้บริหารเพื่ออนุญาตใช้รถส่วนกลาง - มีการเขียนแบบขออนุญาตใช้รถ - ตรวจสอบเลขไมล์กับระยะทางที่ขออนุญาตใช้รถราชการ	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	ทุกส่วนราชการ
๓	การประเมินเลื่อนระดับ	การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการประเมินการเลื่อนระดับ	ปานกลาง	- มีการประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการและลูกจ้างประจำ - มีการจัดทำรายงานผลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลทุกปีงบประมาณ - มีมาตรการป้องกันการรับสินบน - กำหนดช่องทางการแจ้งเรียนร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ - ประกาศนโยบายไม่รับของขวัญ หรือของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	กองการเจ้าหน้าที่ ฝ่ายนิติการสำนักปลัดฯ

ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ						
๔	กระบวนการจัดซื้อ จัดจ้าง	การรับเงินหรือผลประโยชน์เพื่อเอื้อให้เกิด การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับ เอกชนรายใดรายหนึ่ง	ปานกลาง	- ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ บุคลากร ปฏิบัติตามระเบียบ อย่างเคร่งครัด - จัดทำแผนงบประมาณให้ถูกต้องตามกฎหมาย - ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	กองพัสดุฯ

ส่วนที่ ๔ การติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผล เป็นกระบวนการเพื่อให้มั่นใจว่าแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ บรรลุผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง โดยผู้รับผิดชอบในระดับสำนัก/กลุ่ม/ฝ่าย จะต้องติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และสอบถามว่า มาตรการ/กิจกรรมควบคุมในแผนบริหารความเสี่ยงมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ หรืออาจต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ก็สามารถเสนอขอปรับเปลี่ยน เป็นกรณีๆ ไป โดยกำหนดให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบจะต้องติดตามผลและรายงานผลการดำเนินงาน โดยจัดทำแบบรายงานเพื่อสอบถามความเสี่ยง ทุก ๖ เดือน รายงานต่อสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดรวบรวม วิเคราะห์และจัดทำรายงานผลการประเมินความเสี่ยงในระดับองค์กร เพื่อนำเรียนผู้บริหารพิจารณา เพื่อให้สามารถมั่นใจได้ว่ามาตรการบริหารความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดขึ้น มีประสิทธิภาพเพียงพอ สามารถลด ควบคุม หรือบรรเทาความเสี่ยง อันจะเกิดกับองค์กรได้อย่างเป็นรูปธรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จะต้องระบุความคืบหน้าผลการดำเนินงานของมาตรการการจัดการความเสี่ยง ปัญหา แนวทางการแก้ไข โดยกำหนดระยะเวลาในการสอบถามความเสี่ยงเป็นรายไตรมาสคือ ไตรมาสที่ ๓ และไตรมาสที่ ๔ เพื่อให้มั่นใจว่าส่วนราชการจะสามารถบริหารความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างทัน่วงที

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่.....	
กอง/ฝ่าย	
ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	
มาตรการจัดการความเสี่ยง	
สถานการณ์ดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)
ผลการดำเนินการ	

